

30695

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.07.2025

İskender

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Kocaeli'nde faaliyet gösteren ve Türkiye'nin en büyük ikinci sanayi kuruluşu olan Ford Otosan, yalnızca otomotiv sektöründe değil, Türkiye'deki sermaye düzeninin yarattığı eşitsizliklerde de öne çıkan bir tekel konumundadır. Koç Holding'e bağlı faaliyet gösteren şirket, 2024 yılında 356 milyar TL üretimden satış geliri elde etmiş, aynı yıl net kârını milyarlarca liraya çıkarmış, İstanbul Sanayi Odası (İSO) 500 listesinde ikinci sırada yer almış ve ihracat şampiyonları arasında gösterilmiştir. Ayrıca, 1,31 milyar TL ertelenmiş vergi yükümlülüğü ile kamusal yükümlülüklerini dahi geciktirebilecek imtiyazlara sahiptir.

Tüm bu parıltılı "başarı" hikâyesinin arkasında ise, şirketin işçilere en temel hakları olan sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamadığı, 3 Temmuz 2025'te Yeniköy ve Gölcük Fabrika'larında yaşanan toplu gıda zehirlenmesiyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Basına ve işçilerin aktardıklarına göre, verilen yemekteki humustan kaynaklanan zehirlenme nedeniyle yüzlerce işçi mide bulantısı ve ishal şikâyetleriyle fabrika revirine ve çevredeki hastanelere başvurmak zorunda kalmış, üretim hattı durdurulmuştur. Aralarında hamile işçilerin de bulunduğu çok sayıda çalışanın sağlığı riske atılmıştır.

Ford Otosan yönetimi yaptığı açıklamada, "3 Temmuz tarihinde bir grup çalışanımız sindirim problemleri yaşamıştır... Çalışma arkadaşlarımızın sağlığı her zaman birinci önceliğimiz olmuştur ve olmaya devam edecektir" demiştir. Ancak zehirlenen işçi sayısına dair net bir bilgi hâlâ verilmemiş; aralarında hamile işçilerin de bulunduğu çalışanların sağlık durumları hakkında kamuoyuna bilgi sunulmamıştır. Olayın boyutu ve nedenleri hakkında kamuoyunun yeterince bilgilendirilmediği açıktır.

Türkiye'nin ihracat rekorları kıran ve yüksek kârlılığıyla övünen bir şirketin, işçilere sağlıklı ve güvenli yemek sunmaması, bunu ciddi şekilde denetlememesi ve sonucunda yüzlerce işçinin sağlığını tehlikeye atması, şirketin işçi sağlığı konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmediğini göstermektedir. Bu tür olayların tekrarlanmaması için işçilerin sağlığı ve hayatı şirket yönetimlerinin keyfine bırakılmamalı; üretim sürecinin her aşamasında gıda güvenliği ve işçi sağlığı düzenli ve şeffaf biçimde denetlenmeli, ihmali bulunan tüm kişi ve kurumlar hakkında gerekli işlemler ivedilikle yapılmalıdır.

Bu Bağlamda;

1. 3 Temmuz 2025 tarihinde Ford Otosan Yeniköy Fabrikası'nda yaşanan toplu gıda zehirlenmesi sonucu kaç işçi etkilenmiştir? Kaçı hastanede tedavi altına alınmış, kaç taburcu edilmiştir? İşçilerin güncel sağlık durumları nedir?
2. Olayın kesin nedeni belirlenmiş midir? Humus dışında başka herhangi bir gıda maddesi de zehirlenmeye yol açmış mıdır? Gıda numuneleri alınmış ve analiz edilerek sonuçları kamuoyuna açıklanmış mıdır?
3. Ford Otosan'ın Yeniköy ve Gölcük fabrikalarında gıda hizmetlerini hangi şirket veya şirketler sağlamaktadır? Bu şirketlerle yapılan sözleşmelerdeki hijyen, saklama, üretim ve dağıtım standartları nelerdir? Sözleşmelerde işçi sağlığını korumaya yönelik açık yükümlülükler yer almakta mıdır?
4. Ford Otosan fabrikalarında verilen yemeklerde, özellikle sıcak yaz aylarında, gıdaların saklanması ve servis edilmesi için nasıl bir protokol uygulanmaktadır? Uygulanan bu protokoller mevcut yasal mevzuata ve hijyen standartlarına uygun mudur?
5. Son bir yıl içinde Ford Otosan'ın Yeniköy ve Gölcük tesislerinde gıda güvenliği ve hijyen açısından kaç kez denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde herhangi bir eksiklik veya ihlal tespit edilmiş midir? Tespit edildiyse bu eksikliklerin giderilmesi için hangi işlemler yapılmıştır?
6. Türkiye'nin en büyük ikinci sanayi kuruluşu olarak 2024 yılında milyarlarca lira net kâr açıklayan, ISO 500 listesinde üst sıralarda yer alan ve ihracat şampiyonları arasında olan Ford Otosan'ın, bu ölçekteki kaynak ve imkânlarına rağmen işçilerinin sağlığını koruyamamasının sorumluluğu kimdedir? Ayrıca, 1,31 milyar TL ertelenmiş vergi yükümlülüğü de göz önünde bulundurulduğunda, Koç Holding ve bağlı şirketlerinin işçilerin sağlığı, çalışma koşulları ve emeği pahasına kârlarını büyütme eğilimi, devletin sağladığı teşvikler, imtiyazlar ve denetimsizlik tarafından cesaretlendirilmekte midir?
7. Bakanlığınız, bu ve benzeri toplu gıda zehirlenmesi vakalarının önlenmesi için, özellikle büyük ölçekli işletmelerde denetimlerin etkinleştirilmesi ve işçi sağlığını korumaya yönelik ilave tedbirlerin alınması konusunda bir çalışma yürütmekte midir? Yürütülüyorsa içeriği nedir?

İşçilerin işyeri denetimlerine bizzat katılmalarına ve işçi sağlığını ilgilendiren konularda söz sahibi olmalarına yönelik yasal bir düzenleme yapılması gündeminizde midir? Bu bağlamda:

8. Yemekhaneler, üretim hattı, iş güvenliği önlemleri ve gıda tedarik zincirinin, işçi temsilcileri ve bağımsız sağlık uzmanlarının denetimine açılması sağlanacak mıdır?
9. Denetimlerin göstermelik değil, işçilerin katılımıyla düzenli ve şeffaf biçimde yürütülmesi için bir mekanizma oluşturulacak mıdır?
10. İşçilerin kendi seçtikleri komiteler aracılığıyla yemek kalitesini, tedarik sürecini ve saklama koşullarını denetleyip raporlamalarının önü açılacak mıdır?
11. Olası ihmallerde yalnızca taşıeron veya tedarikçi firmaların değil, asıl işveren olan Ford Otosan'ın da doğrudan sorumlu tutulmasına yönelik hukuki düzenlemeler yapılacaktır mıdır?